

ологи, географи: Биограф. справочник. — К., 1985. — С. 276—277; Оноприенко В. И. Павел Аполлонович Тутковский. — М., 1987. — С. 13—19.

Архіви: ДАК, ф. 16, оп. 465, спр. 4821, арк. 31—130 (Послужной список заслуженного ординарного профессора, тайного советника Константина Матвеевича Феофилактова).

В. І. Онопрієнко.

ЧЕРВІНКА (Чирвенко, Червенко) Федір М. (1868, містечко Опішнтя, тепер смт Зіньківського р-ну Полтав. обл. — після 1913) — “дід” гончар (“посудник”).

Н. в козацькій родині. Жив і працював в Опішні. Брав участь у губернських і всерос. виставках кустарного промислу (1886, 1887, 1888, 1890, 1893, 1913), у Всесвітній виставці (Париж, 1900). Нагороджений 1 золотою, 5 срібними та 6 бронзовими медалями; на Полтав. сільськогосп. виставці (1893) був премійований гончарним токарним верстатом. Серед його учнів особливо відзначилися гончарі козацького походження Юхим Різник (Резник) та Василь Поросний. Василенко В. І., сучасник Ч., — автор статистично-екон. нарису про містечко Опіш-

ню (1889) — називає його “видатним гончарем”. У доробку Ч. — глиняний посуд (миски, тарелі, глечики, горщики тощо), мала скульптура тощо. Твори зберігаються у музеях і приватних колекціях Полтави, Санкт-Петербурга, Нижнього Новгорода, Києва, Відня, Праги, Парижа.

Літ.: Риженко Я. Гончарство Полтавщини: До виставки кераміки (25.II 1929—25.I 1930). — Полтава, 1930. — С. 97; Мистецтво Опішні / За заг. ред. Н. Д. Манучарової. — К.: Вид-во АА УРСР, 1952. — Вип. 3. — С. 21—23; Черевань Г. П. Опішнянська кераміка. — Х.: Прапор, 1970. — С. 6—7; Ханко В. Осередки гончарства на Полтавщині // Укр. гончарство: Національний культурологічний щорічник. — К.; Опішнтя: Молодь, 1993. — С. 411—417; Клименко О. До історії народної кераміки Опішні дореволюційного часу // Там само. — С. 261—266; Качкан В. Жива глина: Мандрівка в минуле та сьогоденне Опішнього. — Опішнтя, 1994. — Вип. 5. — С. 25—26.

Іконографія: Полтав. краєзнавчий музей, ф. 1—57, ф. 1—59 (фото І. Зарецького. 1893).

М. І. Гончаренко.